

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

A les entranyes de l'Alemanya nazi

Costa molt d'entendre com una societat culta com l'alemanya va poder caure en els crims del nazisme. És massa fàcil apel·lar a la bogeria col·lectiva. Què va passar íntimament? Es parla de la humiliació del Pacte de Versalles, de la misèria de la República de Weimar... Sí, d'acord, però d'aquí a la barbàrie i la deshumanització el pas no és gens obvi. Què li va passar pel cap a tanta gent? Com van poder arribar a fer-ho? Com ho van permetre?

La història real escrita per Angelika Schrobsdorff, basada en la vida de la seva mare, Else Kirschner, una filla de jueus que va voler renunciar a la seva religió, ens dona una nova perspectiva des del punt de vista d'una dona que als anys 20 i 30 va viure desenfundada en els ambients de l'alta burgesia culta i bohèmia, una gent a anys llum de la vulgaritat i la criminalitat nazi, que menyspreaven Hitler i que, tanmateix, no van fer res per impedir el seu ascens i la deriva del seu país.

La Campana publica ara *Tu no ets una mare com les altres* -en traducció d'Albert Vitó-, un testimoni despul·lat, apassionat, de la història d'una dona i el seu entorn abans, durant i després de la Segona Guerra Mundial. Són 600 pàgines amb un munt de vides reals reconstruïdes des dels records de

l'autora i les cartes que s'han conservat de parents i amics. Un microcosmos del gran drama del segle XX, un text que, sense voler alligonar ni analitzar, revela una gran veritat: no estem vacunats perquè una cosa com aquella torni a passar.

Ara mateix hem vist com els nord-americans escollien com a president un personatge infecte, barroer i mentider: Trump. Fa uns mesos ningú n'hauria donat un duro. Molts diuen que no farà les animalades que va anunciar en campanya. Ja ho veurem. Jo no hi posaria la mà al foc. No dic que sigui un Hitler. És una altra cosa. Però també és un autèntic perill i està al capdavant del país més poderós del món.

SÍ: ES POT VIURE (I MORIR) SENSE TENIR "CONSCIÈNCIA HISTÒRICA"

GETTY

El seu ascens té a veure amb la ignorància i la frivolitat de molts, amb el que Angelika Schrobsdorff atribueix a la seva mare i els seus amics, "individus sense consciència històrica", sense consciència política, que van ignorar el que passava al seu voltant "fins que es van convertir en ignorants". Vivien al seu petit món sublim. "No eren materialistes, però tampoc idealistes. Eren liberals i només es mostraven compromesos quan es tractava de *valors superiors*, com ara l'art i la cultura, la literatura i les humanitats". I es pregunta: "Com s'ho van fer el pare i la mare, l'Erich [membre de l'alta burgesia] i l'Else, ell tan humanista i ella tan honesta, per conciliar la seva manera de ser amb el que es coïa a Alemanya? Devien entaforar els seus principis en un compartiment secret..." Aleshores tots dos ja tenien més de 40 anys. No eren ni podien

ser ja uns joves despreocupats. I el seu, esclar, no va ser un cas aïllat.

La història de l'Else, una dona alliberada de la religió i del rol femení que se li suposava, que estimava sense límits, egoïstament, bojament, imbuïda d'una llibertat intel·lectual i emocional tan atractives, és la d'algú que sembla que va decidir divertir-se fins a morir. La seva és una vida increïble enmig d'un món tràgic. Un món que torna a assemblar-se al d'avui. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] El laberint dels...

CARLOS RUIZ ZAFÓN
Planeta
928 pàgines i 23,90 € **1/4**

[2] Els hereus de la terra

ILDEFONSO FALCONES
Penguin Random House
896 pàgines i 22,90 € **2/15**

[3] Et donaré tot això

DOLORES REDONDO
Columna
640 pàgines i 21,90 € **4/5**

[4] Argelagues

GEMMA RUIZ
Proa
288 pàgines i 18,50 € **3/12**

[5] Allò que va passar...

RAMON SOLSONA
Proa
464 pàgines i 20 € **6/15**

NO-FICCIÓ

[1] Tots tenim un costat...

DIVERSOS AUTORS
Ara Llibres
180 pàgines i 10 € **1/5**

[2] Els secrets que mai...

ALBERT ESPINOSA
Rosa dels Vents
386 pàgines i 15,90 € **4/8**

[3] La ciència de la llarga...

VALENTÍ FUSTER I JOAN CORBELLA
Columna
304 pàgines i 20 € **3/3**

[4] Gramàtica de la...

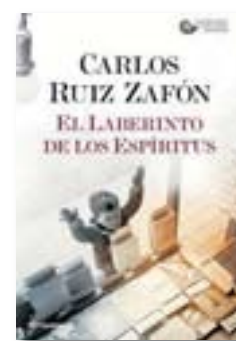
DIVERSOS AUTORS
Institut d'Estudis Catalans
1.480 pàgines i 74 € **2/3**

[5] La màgia de l'ordre

MARIE KONDO
Ara Llibres
206 pàgines i 14,90 € **5/59**

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] El laberinto de los...

CARLOS RUIZ ZAFÓN
Planeta
928 pàgines i 23,90 € **1/4**

[2] Todo esto te daré

DOLORES REDONDO
Planeta
550 pàgines i 21,90 € **2/6**

[3] Los herederos de...

ILDEFONSO FALCONES
Grijalbo
896 pàgines i 22,90 € **3/15**

[4] Patria

FERNANDO ARAMBURU
Tusquets
648 pàgines i 22,90 € **5/14**

[5] Falco

ARTURO PÉREZ-REVERTE
Alfaguara
296 pàgines i 19,90 € **6/8**

NO-FICCIÓ

[1] Instrumental

JAMES RHODES
Blackie Books
288 pàgines i 19,90 € **6/57**

[2] Sabores de siempre

KARLOS ARGUIÑANO
Planeta
496 pàgines i 22,90 € **3/5**

[3] Los secretos que...

ALBERT ESPINOSA
Grijalbo
384 pàgines i 15,90 € **4/8**

[4] El poder del ahora

ECKHARDT TOLLE
Gaia
200 pàgines i 10 € **-/384**

[5] Destroza este diario

KERI SMITH
Paidós
224 pàgines i 9,95 € **-/182**

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST DE CATALÀ

ALBERT PLA NUALART

Descriure l'ús formal, un argument circular

Una de les característiques de la gramàtica de l'IEC és que inclou i legitima -amb ben poques excepcions- la normativa precedent. Però no ho fa esgrimint l'autoritat de Fabra, que semblaria poc científic, sinó amb la mateixa aparent objectivitat antidogmàtica amb què també admet, en registres informals, formes que fins ara eren proscrietes.

Si en el segon cas sovint es limita a dir "X és habitual en els registres informals" -i X pot ser la forma *a que* de la frase "Us desafiem a que feu el cim"-, en el primer pot assegurar en el mateix to: "Tanmateix, els registres formals prefereixen Y" o bé "Y és l'ús consolidat en els registres formals". I aquest Y pot ser la no concordança d'*haver-hi* a la frase "No hi ha cadires".

Dient-ho així sembla que només actuï com un notari de l'ús. Ara bé, no és el mateix descriure un ús espontani que descriure un ús que, pel fet de ser formal, sol passar controls que hi esmenen tot el que divergia de la norma. Si un tret de la formalitat és aplicar la norma, constatar que la norma s'aplica habitualment en l'ús formal és tan previsible com irrellevant: és una fal·làcia lògica. Concretament, és un argument circular: un argument que inclou la conclusió en les seves premisses.

SI UN ÚS FORMAL ÉS EL QUE APLICA LA NORMA, CONSTATAR QUE EN AQUEST ÚS LA NORMA S'APLICA NO DU ENLLOC

En bona part, descriure l'ús formal suposa descriure la prescripció i, per tant, quedar-hi atrapat. Prescriure partint de la descripció vol dir una altra cosa. Vol dir tendir a prescriure en tots els registres -almenys en l'àmbit de la sintaxi- l'ús espontani habitual. I si "No hi han cadires" és l'ús espontani habitual del central i el valencià, prescriure aquest ús en tots els registres per al central i el valencià.

¿De debò creiem que els docents, que ja tenen tants fronts oberts, poden perdre temps i energia explicant als alumnes la subtil diferència de registre entre "No hi ha cadires" i "No hi han cadires"? Una norma que pretén normalitzar i ser més assimilable no pot anar per aquí. O fa el pas o no el fa: quedant-se a mig camí encara ens complica més la vida. ♦♦